

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki

Sędziowie: SA Jan Futro (spr.), SA Mariola Głowacka

po rozpoznaniu dnia 21 listopada 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. K.

przeciwko J. N.

o zapłatę i ochronę dóbr osobistych

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Poznaniu z dnia 2 października 2013 r.

sygn. akt I C 2345/13

1. oddala zażalenie;
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawia do orzeczenia końcowego.

.

Mariola Głowacka Bogdan Wysocki Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem, po odmówieniu przedłużenia ustawowego terminu do uzupełnienia braków formalnych pozwu, Przewodniczący zwrócił pozew w części dotyczącej roszczenia o ochronę dóbr osobistych wskazanego w punkcie 3 pozwu.

W uzasadnieniu stwierdził, że powód wezwany do uzupełnienia braków formalnych pozwu we wskazanej części, nie uczynił tego w ustawowym, siedmiodniowym terminie.

Na postanowienie to zażalenie wniósł powód zarzucając mu naruszenie przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 360 k.p.c. polegające na podejmowaniu przez Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego czynności w sprawie, w tym wzywaniu pełnomocnika powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu zarządzeniem z dnia 19 września 2013 r., a przede wszystkim zwrotu pozwu w części zarządzeniem z dnia 2 października 2013 r. w sytuacji, gdy począwszy od dnia 28 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu (Przewodniczący Wydziału, Sędzia Sądu Okręgowego) wydawał rozstrzygnięcia w sprawie, a nie był już do tego uprawniony, gdyż postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, jako rzeczowo i miejscowo właściwemu do jej rozpoznania, a rzeczono postanowienie uchylił dopiero w dniu 10 października 2013 r., to jest po wydaniu zaskarżonego zarządzenia.

Nadto wskazał, że zaskarżone zarządzenie z dnia 19 września 2013 r. wzywające do uzupełnienia pozwu w jego punkcie 3. było niezasadne z uwagi na treść pozwu nie budzącą dotychczas zastrzeżeń (pозew złożono w maju 2012 r.) i to w oparciu o art. 130 § 1 k.p.c., a wobec tego brak jest też podstaw do zwrotu pozwu w części żądania niemajątkowego zaskarżonym zarządzeniem, gdyż w istocie żądanie pozwu i w tej części pozwała sprawie nadać właściwy bieg, co przecież miało de facto miejsce. Ocena dokonana przez Sąd Okręgowy w niniejszym stanie faktycznym nie jest zasadna, gdyż w treści pozwu żądanie niemajątkowe jest sprecyzowane w stopniu wystarczającym, co jedynie potwierdza pismo powoda z dnia 1 października 2013 r.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia celem rozpoznania niniejszej sprawy przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, również w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 360 k.p.c. zauważyć należy, że postanowienie z dnia 28 sierpnia 2013 r. dotyczące uznania się niewłaściwym do rozpoznania sprawy nie było prawomocne wobec złożenia przez powoda zażalenia. O zakresie i sposobie skuteczności postanowienia – przy trwającej w doktrynie rozbieżności wykładania tego pojęcia - decyduje jego treść. Postanowienie o przekazaniu sprawy innemu sądowi jest skuteczne w tym znaczeniu, że uzasadnia podjęcie czynności urzędowych mających na celu fizyczne przekazanie akt wskazanemu w postanowieniu sądowi. Nie pozbawiało jednak Sądu Okręgowego, do czasu jego prawomocności, możliwości podejmowania niezbędnych działań a także uwzględnienia na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. złożonego zażalenia. Taką też podstawę prawną należało wskazać w postanowieniu z dnia 10 października 2013 r. a wskazanie przepisu art. 359 § 1 k.p.c. gdy nie nastąpiła zmiana okoliczności sprawy, należy uznać za omyłkę. Ubocznie więc tylko zauważyć należy, że powołany w zażaleniu pogląd odnoszący się do art. 200 § 2 k.p.c. dotyczy związania sądu, do którego przekazano sprawę a nie sądu przekazującego.

Jak zasadnie wskazał Przewodniczący w uzasadnieniu zarządzenia zgodnie z art.187 § 1 k.p.c. pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać:

- 1) dokładne określenie żądania, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba, że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniędzy;
- 2) przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu.

W punkcie 3 pozwu powód domaga się „Zasądzenia od powoda (!) odwołania obelg ogłoszone w łowieckim periodyku (...) P.”

Żądanie to sprecyzowane zostało w sposób dalece nieprecyzyjny, nie pozwalający ocenić Sądowi jego zasadności, tak co do zasady jak i co do formy żądanego rozstrzygnięcia. Wbrew twierdzeniom zażalenia nie można uznać, że „oczywistym jest, że powód żąda przeprosin za adresowane pod jego adresem obelgi, w pozwie wskazano też miejsce gdzie mają zostać zamieszczone przeprosiny, nie wskazano jedynie adresu gazety.” Pośrednio przyznaje to zresztą powód składając pismo z dnia 1 października (...). Zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty przewodniczący wzywa wnoszącego pismo, aby pod rygorem zwrotu pisma uiścił pod rygorem zwrotu pisma opłatę w terminie tygodniowym, W razie bezskutecznego upływu tego terminu zwraca pismo (§ 2).

Termin tygodniowy przewidziany przepisem art. 130 § 1 k.p.c. mający zastosowanie w sprawie jest terminem ustawowym, którego bieg został jasno określony. Termin ten jako termin ustawowy, będący terminem zawitym nie może być ani przedłużony ani skrócony. Dotyczące, bowiem tych terminów przepisy ustawy są przepisami

bezwzględnie obowiązującymi (ius cogens). Jego początkowym momentem, z którym wiążą się uprawnienia i obowiązki strony, jest doręczenie wezwania.

Powód wezwany został do uzupełnienia braków formalnych pozwu dnia 24 września 2013 r. (k 239). W określonym terminie jednak braków tych nie usunął, co uzasadniał zwrot pozwu.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Nie jest takim orzeczeniem niniejsze postanowienie.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu. jest naczelną zasadą w zakresie kosztów procesu przyjętą przez kodeks postępowania cywilnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., I CZ 67/11 LEX nr 1084691) Zgodnie z tą zasadą powód wygrywający proces ma prawo żądać zwrotu także kosztów postępowania incydentalnego. (z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1973 II CR 159/73 - OSNC 1974/5/90).

Na marginesie wskazać można, że zawarcie w piśmie z dnia 1 października 2013 r. sprecyzowanego roszczenia może być – jeżeli taka jest wola powoda – potraktowane jako rozszerzenie powództwa.

Mariola Głowacka Bogdan Wysocki Jan Futro